OSALLISUUS KUULUU KAIKILLE – MITÄ, MIKSI, MITEN?

VARSINAIS-SUOMEN HYVINVOINTIALUEEN OSALLISUUSSUUNNITELMA 2026–2029

01. Varhan alueen asukkailla on lakisääteinen oikeus osallistua ja vaikuttaa

02. Osallisuutta yhdessä

03. Näin osallisuus Varhalla toteutuu

04. Osallisuuslupauksemme

05. Osallisuuden seurantamittarit

06. Osallisuussanasto

Osallisuussuunnitelma 2026-2029

Päivittämisen prosessi ja aikataulu

01

Valmistelu & suunnittelu 02/2026

- Tavoitteiden ja kohderyhmien määrittely
- Osallistumismenetelmien valinta

02

Tiedonkeruu 04-05/2026

- Henkilöstö- ja asukaskyselyt
- Järjestötyöpajat

03

Analysointi & koostaminen 06/2026

- Kyselyjen tulosten ja työpajojen analysointi.
- Suunnitelman 1. version laatiminen

04

Varhan sisäinen käsittely 08/2026

- LaNu, MN, VamN , NV. VanN.
- Varhan johtoryhmä

05

Aluehallitus 11/2026

- Osallisuussuunnitelman hyväksyntä
- Osallisuussuunnitelmasta viestiminen & toimeenpano

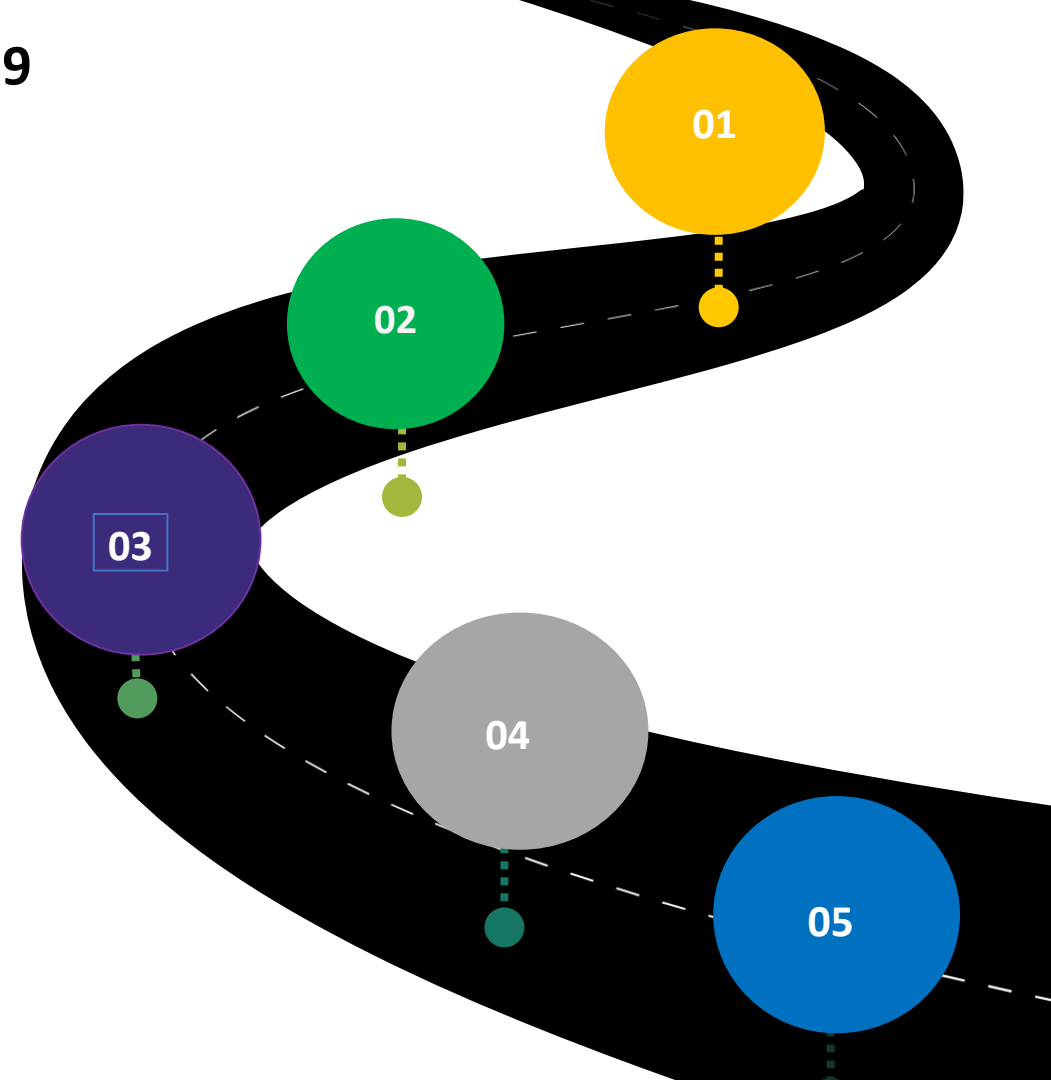

Edellytykset osallisuuden toteutumiselle

Asukas: Löytää osallistumisen mahdollisuuden ja ymmärtää, miten voi vaikuttaa.

Työntekijä: Tunnistaa osallistumisen tarpeen ja saa käyttöönsä sopivat menetelmät ja tuen.

Johto ja palvelujärjestelmä: Mahdollistaa osallistumisen ja osoittaa, mitä sen seurauksena tapahtuu.

Osallisuus toteutuu vasta, kun mahdollisuus, toimijuus ja vaikutus kohtaavat.

Osallisuudesta kertovan asiakirjan pitää olla saavutettava

- Kohderyhmänä ovat asukkaat ja palvelujen asiakkaat.
- Suunnitelmasta on tekstiversiot suomenkielinen, ruotsinkielinen sekä visuaalinen versio.
- Suunnitelma tekee näkyväksi Varhan osallisuustyön tavoitteet ja toimintatavat.

Koordinaatio voidaan keskittää. Osallisuutta ei.

**Aluehallitus päättää suunnitelmasta,*
joka koskee hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.

Suunnitelmasta käytäntöön

Työntekijän tueksi

- Osallisuuden intra-kokonaisuus:
  Menetelmät, ohjeet ja käytännön esimerkit yhdessä paikassa.
- Ossu-vartit
  Tiiviitä tietoiskuja osallisuuden keinoista ja niiden soveltamisesta.
- ”Tarvitsetko apua” -toiminto
  Matalan kynnyksen asiantuntijatuki osallistumisen suunnitteluun.
- **Kaikkien ei tarvitse olla osallisuusmenetelmien asiantuntijoita. Jokaisen olisi hyvä kuitenkin hoksata, milloin asukkaita kannattaa ottaa mukaan ja mistä siihen saa tukea.**

Asiakaskokemus kytkeytyy kolmeen Varhaan ydinarvoon: ystävällisyys, vaikuttavuus ja kaksikielisyys. Asiakaskokemus vaikuttaa Varhan imagoon ja brändiin. Tämä puolestaan heijastuu esim. työnantajamielikuvaan ja siihen, kuinka helppoa on rekrytoida työntekijöitä.

Asiakaskokemustieto viestii siitä, kuinka hyvin Varhan työntekijät ovat onnistuneet työssään. Asiakaskokemusta mitataan erilaisten palautekanavien ja järjestelmien kautta mm. asiakaspalaute, muistutukset ja kantelut, sosiaalisen median kommentit tai erilaiset laatumittarit.

Varhassa on luotu asiakaskokemuksen toimintamalli: asiakaskokemuksen käsikirja sekä asiakas- ja potilaskohtaamisen periaatteet. Lisäksi on laadittu asiakaskokemuksen verkkokoulutus Moodle-alustalle.

Osallisuus kuuluu kaikille

Osallisuus tarkoittaa sitä, että asukkailla, asiakkailla ja kumppaneilla on mahdollisuus tulla kuulluiksi sekä osallistua ja vaikuttaa Varhan palveluihin ja niiden kehittämiseen. Osallisuus toteutuu ennen kaikkea arjen työssä: asiakaskohtaamisissa, palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä sekä päätöksenteon valmistelussa.

Varhan osallisuussuunnitelma kuvaa, miten osallisuutta toteutetaan Varhassa sekä millaisia osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia tarjoamme asukkaille, asiakkaille ja kumppaneille. Osallisuuden koordinointi ja kehittäminen on HYTE-palvelujen vastuulla, mutta osallisuuden toteuttaminen kuuluu koko Varhalle.

Miten voit edistää osallisuutta omassa työssäsi?

Sivun oikeasta reunasta löydät erilaisia osallisuuden ja kehittämisen menetelmiä. Jos pohdit, mikä menetelmä sopisi tilanteeseesi tai kaipaat muuten tukea, käytä **Tarvitsetko neuvoa osallisuuden edistämisessä omassa työssäsi?** -painiketta.

- Tarvitsetko neuvoa osallisuuden edistämisessä omassa työssäsi?
- Asiakasosallisuus
- Asiakaspalautteet
- Asiakasraadit
- Kokemusasiantuntijat
- Saavutettavuus
- Yhdenvertaisuus
- Vapaaehtoistoiminta
- Vaikuttamistoimielimet

Palvelu- ja asiakasohjaus järjestöihin, seurakuntiin ja kuntiin

Varsinais-Suomi:

- Varhan 23 000 työntekijää,
- 27 kuntaa,
- 33 evankelis-luterilaista paikallisseurakuntaa,
- 9 300 järjestöä ja säätiötä,
- joista noin 800 toimii sosiaali- ja terveysalalla.
- **Palvelut hajallaan bittiavaruudessa**

https://hyvinvointiopastaja.varha.fi/

HYVINVOINTIA LÄHELTÄSI

Hyvinvointiopastajasta löydät helposti Varsinais-Suomen alueen hyvinvointia edistävät palvelut. Palveluita tarjoavat järjestöt, seurakunnat, kunnat sekä hyvinvointialue. Voit hakea sisältöjä yhdellä tai useammalla hakusanalla, teemalla tai kunnalla. Kunnan voi valita myös suoraan kartasta.

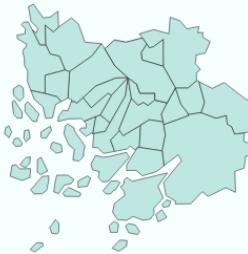

Etsi sisällöstä | Alue | Kohderyhmä | 09.11.2026 -

Vain maksuton sisältö

Hae sisältöä | Tyhjennä

HYVINVOINTIA LIIKKUMISESTA | MIELELLE HYVINVOINTIA | KULTTUURISTA HYVINVOINTIA | LÄHILUONNOSTA HYVÄÄ OLOA | OHJAUSTA, NEUVONTAA JA TUKEA | RAVINNOSTA VIRTAA | TUKEA RIIPPUVUUKSIEN HALLINTAAN | TURVALLISEMPAA ARKEA | APUA YKSINÄISYYTEEN

Hyvinvointia liikunnasta

LIETO

LIEDON KAUPUNKI

Ryhmäliikuntaa senioreille, Liedon kaupunki

Tule ihmeessä mukaan liikkumaan. Jokainen tekee harjoitukset oman kunnon mukaan. Lihaskunnon, tasapainon ja liikkuvuuden...

aikuiset | ikääntyneet

SALO

SALON KAUPUNKI

Voima ja Tasapaino (VoiTas) -tehoryhmä, Kaatumisen ehkäisy

VoiTas -tehoryhmä on ikääntyneille suunnattu kurssi, joka vahvistaa lihasvoimaa, parantaa tasapainoa ja lisää varmuutta liikkumiseen...

aikuiset | ikääntyneet |...

RAISIO

RAISION KAUPUNKI

VoiTas-tehoryhmä (voima- ja tasapainoharjoittelu)

Voima- ja tasapainoharjoittelun kuntosalipienryhmä toimintakyvyltään heikentyneille ikäihmisille. Ryhmä kokoontuu...

aikuiset | ikääntyneet

UUSIKAUPUNKI

UUDENKAUPUNGIN KAUPUNKI

VoiTas-ryhmä (voima- ja tasapainoryhmä)

Tämä matalan kynnyksen ryhmä on sinulle jos tunnet toimintakykysi heikentyneen tai kaipaat tukea sen vahvistamiseen. Ryhmässä...

aikuiset | ikääntyneet

KAARINA

KAARINAN KAUPUNKI

+75 VoiTas - Voima- ja tasapainoharjoittelun tehoryhmä

Kaarinan +75 VoiTas -tehoryhmä on suunnattu yli 75-vuotiaille, jotka haluavat parantaa kuntoaan ja tasapainoaan. Ryhmässä...

aikuiset | ikääntyneet

KAARINA

KAARINAN KAUPUNKI

Ikääntyvien liikuntaryhmät

Kaarinassa on tarjolla monipuolisia liikuntaryhmiä ikääntyneille, jotka tukevat fyysistä hyvinvointia ja sosiaalista kanssakäymistä. *...

aikuiset | ikääntyneet

NAANTALI

NAANTALIN KAUPUNKI

+75 VoiTas – voima ja tasapainoharjoittelun tehoryhmä

VoiTas-tehoryhmissä yli 75-vuotiaat aloittelijat parantavat kuntoaan voima- ja tasapainoharjoittelulla. Ryhmässä...

aikuiset | ikääntyneet

TURKU

TURUN KAUPUNKI

75+ VoiTas – voima- ja tasapainoharjoittelun tehoryhmät

Maksuttomissa VoiTas-tehoryhmissä yli 75-vuotiaat aloittelijat parantavat kuntoaan voima- ja tasapainoharjoittelulla...

aikuiset | ikääntyneet

AURA

AURAN KUNTA

Kuntouttava liikuntatoiminta, Aura

Kuntouttava liikuntatoiminta on Auran kunnan järjestämä ikääntyväile väestölle suunnattu voima- ja...

aikuiset | ikääntyneet

SOMERO

SOMERON KAUPUNKI

VoiTas - Voima- ja tasapainoharjoittelun tehoryhmä 75+, Somero

Pienryhmässä harjoitteleet nousujohteisesti lihasvoimaa ja tasapainoa kuntosalilla. Jokainen harjoittelee oman kuntonsa...

aikuiset | ikääntyneet

Hyvinvointiopastaja yhdistää asukkaan toimintaan

- Hopastaja kokoaa kuntien, järjestöjen ja seurakuntien hyvinvointia tukevan toiminnan yhteen paikkaan koko Varsinais-Suomessa.

Yhteydenottopyyntö muuttaa palveluohjauksen logiikkaa

- Perinteinen toimintatapa: ”Tässä on yhteystieto. Ota heihin yhteyttä.´”
- Yhteydenottopyyntö: ”Sopiiko, että välitämme yhteystietosi, jotta sinuun voidaan ottaa yhteyttä?”
- Ammattilainen tunnistaa asiakkaalle sopivan toiminnan.
- Yhteystiedot välitetään asiakkaan suostumuksella. Kunta, järjestö tai seurakunta ottaa asiakkaaseen yhteyttä. Yhteyden toteutumisesta saadaan seurattavaa tietoa.

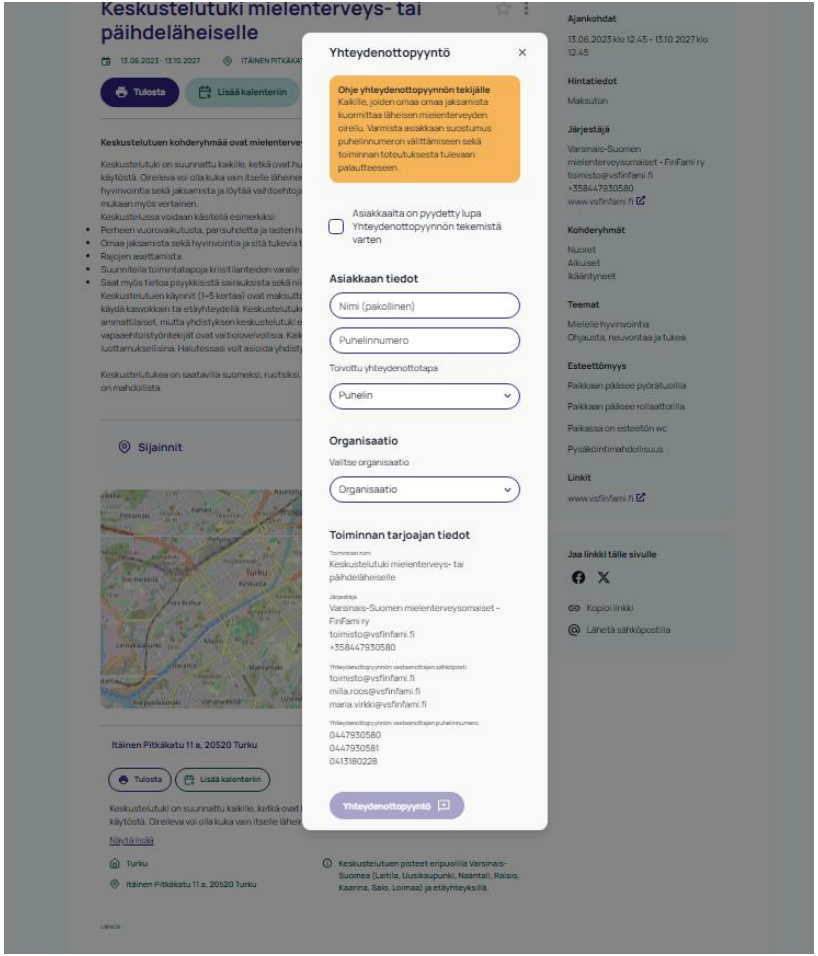

Järjestöyhteistyö muuttuu kumppanuuspuheesta konkreettiseksi osaksi asiakkaan palvelupolkua

Soihdun ja VSLJ:n Linkki-toiminnan yhteistyö

1. **Tuen tarve tunnistetaan**
   Nuoren tai perheen tilannetta arvioidaan Soihdussa (sosiaalihuollon matalan kynnyksen asiakas- ja palveluohjaus, johon voi ottaa yhteyttä, kun ihmisellä tai hänen läheisellään on huoli elämäntilanteesta ja tarvitaan sosiaalihuollon neuvontaa, arviota tai ohjausta palveluihin).
2. **Asiakkaan suostumus varmistetaan**
   Yhteistyö perustuu asiakkaan tietoon ja suostumukseen.
3. **Yhteys rakennetaan**
   Yhteydenottopyyntö tehdään Hyvinvointiopastajan kautta.
4. **Tuki käynnistyy**
   Linkki-toiminnan työntekijä ottaa yhteyttä ja sopii työskentelystä.

Vapaaehtoistoiminta vahvistaa asukkaiden toimijuutta

Asukas ei ole vain palvelujen käyttäjä, vaan myös hyvinvoinnin tekijä.

Varhan vapaaehtoistoiminnan toimintamalli:

- mahdollistaa vapaaehtoistoiminnan osaksi Varhan palveluja
- määrittelee yhteiset ja turvalliset toimintatavat
- tukee työntekijöitä vapaaehtoistoiminnan käynnistämisessä

Turvallisen toiminnan perusta: Selkeät tehtävät, perehdytys, sopimukset, salassapito, tuki ja kiittäminen.

Osallisuuslupauksemme

Viestimme osallisuudesta monipuolisesti ja monikanavaisesti sivustolla varha.fi/osallisuus, Instagramissa, Facebookissa, asukastapahtumissa ja palveluidemme infonäytöillä.

Kokoamme osallisuuden työkalupakin Varhan työntekijöille ja järjestämme säännöllisesti osallisuus-koulutuksia.

Vahvistamme sujuvaa digiasiointia tarjoamalla tukea ja kehittämällä palveluja yhdessä asiakkaiden kanssa digiraatia hyödyntäen.

Miten voit osallistua?

Kehitä kanssamme

Kokemusasiantuntijat
Asiakas- ja asukasraadit
Järjestöyhteistyö
Yhteiskehittäminen

Saat tietoa ja ymmärrät

Uutiskirjeet
Varha.fi
Sosiaalinen media

Vaikuta päätöksiin

Aloiteoikeus
Aluevaaleissa äänestäminen
Ennakkovaikutusten arviointi
Nuorisovaltuusto
Monikulttuurisuusneuvosto
Vammaisneuvosto
Vanhusneuvosto

Tule kuulluksi

Kuulemistilaisuudet
Kyselyt
Työpajat

Tee hyvää & Anna aikaasi

Toimi vapaaehtoisena Varhan palveluissa, lukulähettinä, juttukaverina tai ulkoiluystävänä

.

Kerro mielipiteesi

Asiakaspalaute
Kyselyt
Kansalaispaneelit
Työpajat